

Gyakorló feladatok – 5.A.- 6.B. hét

Koncentráció

1. Mekkora tömegű alumíniumionot tartalmaz $1,00 \text{ cm}^3$ olyan AlCl_3 -oldat, amelynek koncentrációja $1,06 \cdot 10^{-3} \text{ mol/dm}^3$?
2. Hány nitrát ion van $1,00 \text{ }\mu\text{l}$ (10^{-6} dm^3) $\text{Ca}(\text{NO}_3)_2$ oldatban, ha az oldat koncentrációja $1,35 \cdot 10^{-3} \text{ mol/dm}^3$?
3. $50,0 \text{ g}$ cézium-kloridot (CsCl) feloldottunk $50,0 \text{ g}$ vízben. Az oldat térfogata $63,3 \text{ cm}^3$. Számítsuk ki **a.)** a tömeg%-os összetételt, **b.)** az oldat molaritását, **c.)** és a CsCl moltörtjét!
4. A vizes fagyálló $40,0$ tömeg% etándiolt (glikolt – $\text{C}_2\text{H}_6\text{O}_2$) tartalmaz, és sűrűsége $1,05 \text{ g/cm}^3$. Számítsuk ki a glikol koncentrációját **a.)** g/dm^3 -ben, **b.)** Raoult-koncentrációban, és **c.)** adjuk meg a mol%-os összetételt!
5. Egy üveg bor $12,5$ térfogat% etanolt ($\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$) tartalmaz. Az etanol sűrűsége $0,789 \text{ g/cm}^3$, a boré pedig $0,9836 \text{ g/cm}^3$. Hány tömeg% etanolt tartalmaz a bor?
6. Az $1,37 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú citromsav-oldat sűrűsége $1,10 \text{ g/cm}^3$. Számítsuk ki a citromsav ($\text{C}_6\text{H}_8\text{O}_7$) tartalmat **a.)** g/dm^3 -ben, **b.)** tömeg%-ban és **c.)** molalításban!
7. Egy pohár martini (142 g) 30 tömeg% alkoholt tartalmaz, amelynek kb. 15 %-a (τ) azonnal a véráramba kerül (felnötnél kb. $7,0$ liter vér). Becsüljük meg a vérben az alkohol tartalmat (g/cm^3 -ben), ha az illető 2 martinit ivott meg ebéd előtt. Ha $0,0010 \text{ g/cm}^3$ -nél nagyobb, már felmerülhet a részegség gyanúja!
8. A száraz levegő térfogat%-os összetétele: $78,08$ % nitrogén, $20,95$ % oxigén, $0,93$ % argon és $0,037$ % szén-dioxid. Számítsuk ki az összetevők koncentrációját tömeg%-ban és moltörtben! A levegő sűrűsége $1,025 \text{ kg/m}^3$.

Kolligatív tulajdonságok

1. Számítsuk ki a vizes fagyálló fagyáspontját, ha $42,0$ tömeg% glikolt (etándiol – $\text{C}_2\text{H}_6\text{O}_2$) tartalmaz. A glikol nem elektrolit ($i = 1$). (H_2O $k_f = 1,86 \text{ }^\circ\text{C} \cdot \text{kg/mol}$)
2. Mekkora térfogatú glikolt (etándiol – $\text{C}_2\text{H}_6\text{O}_2$) kell $15,0$ liter vízhez adni, hogy a fagyálló fagyáspontja $-30,0 \text{ }^\circ\text{C}$ legyen? ($\rho_{\text{glikol}} = 1,11 \text{ g/cm}^3$, $\rho_{\text{víz}} = 1,00 \text{ g/cm}^3$, $k_f = 1,86 \text{ }^\circ\text{C} \cdot \text{kg/mol}$)
3. $175,0 \text{ g}$ vízből és $4,9 \text{ g}$ szacharózból ($\text{C}_{12}\text{H}_{22}\text{O}_{11}$) keveréket készítettünk. Számítsuk ki az oldat forráspontját! A kristálycukor nem elektrolit ($i = 1$). (H_2O $T_b = 100,0 \text{ }^\circ\text{C}$; $k_b = 0,517 \text{ }^\circ\text{C} \cdot \text{kg/mol}$)
4. . Milyen hőmérsékleten fagy be az óceán, ha sókoncentrációja (NaCl) $35,0$ ‰ (= $35,0 \text{ g/kg}$)? (H_2O $k_f = 1,86 \text{ }^\circ\text{C} \cdot \text{kg/mol}$; $i = 2$)
5. $0,350 \text{ g}$ molekuláris anyagot feloldottunk $15,0 \text{ g}$ kloroformban, a fagyáspont-csökkenés $0,240 \text{ }^\circ\text{C}$ lett. Számítsuk ki a biomolekula (nem elektrolit) moláris tömegét! (CHCl_3 $k_f = 4,70 \text{ }^\circ\text{C} \cdot \text{kg/mol}$)
6. Hány g/dm^3 NaCl koncentrációjúnak kell lenni a laboratóriumban használt szemmosó folyadéknak, ha $25,0 \text{ }^\circ\text{C}$ -on az emberi szem ozmózisnyomása $0,8106 \text{ MPa}$?
7. Számítsuk ki mekkora a legkisebb nyomás, amit $25 \text{ }^\circ\text{C}$ -on a sótalánító berendezésben reverz-ozmózis során alkalmazni kell, hogy megfelelő tiszta vizet állítsanak elő, ha a felhasznált tengervíz $0,60 \text{ mol/dm}^3$ NaCl koncentrációjú ($i = 1,9$)!
8. Egy ismeretlen fehér porról feltételezték, hogy tiszta kokain ($\text{C}_{17}\text{H}_{21}\text{NO}_4$, $M = 303,35 \text{ g/mol}$). A laborban $1,22 \pm 0,01 \text{ g}$ anyagot feloldottak $15,60 \pm 0,01 \text{ g}$ benzinben. A mért fagyáspont-csökkenés $1,32 \pm 0,04 \text{ }^\circ\text{C}$ volt. (benzin $K_f = 5,12 \text{ }^\circ\text{C} \cdot \text{kg/mol}$) Meg tudja-e különböztetni egymástól a kokaint (kábitószer) és a kodeint (köhögés csillapító gyógyszer, $\text{C}_{18}\text{H}_{21}\text{NO}_3$, $M = 299,36 \text{ g/mol}$) a bűnügyi vegyész a fagyáspont-csökkenés mérése alapján?
9. Melyik anyag hatékonyabb a téli utak sózására $1,00 \text{ kg}$ karbamid (H_2NCONH_2) vagy nátrium-klorid (NaCl) vagy nátrium-szulfát (Na_2SO_4). Melyik a legkevésbé környezetszennyező?